

provincie **HOLLAND**
ZUID

Gemeenteraad van Alblasserdam
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 2
2950 AA ALBLASSERDAM

Gedeputeerde Staten

Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en
Toezicht

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2020-758615542
DOS-2020-0000042
Uw kenmerk

Bijlagen

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2021

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting.

Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief of preventief begrotingstoezicht geldt (zie artikel 203 van de Gemeentewet). Wij doen dit risicogericht en proportioneel. Zie hiervoor onderstaande toelichting. Ook bieden wij u informatie die wij voor u van belang achten, omdat die van invloed kan zijn op uw financiële positie.

Momenteel staan de financiën van gemeenten onder druk. Aanhoudende stijging van tekorten in het sociaal domein en meer recent de coronacrisis dragen hier voor het grootste deel aan bij. Wij ervaren een goede samenwerking met gemeenten om de omvang van deze ontwikkelingen te bepalen en deze onder de aandacht te brengen. Wij hopen dat dit bijdraagt aan een constructieve discussie tussen gemeenten en het Rijk over structurele financiering van deze taken.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65
stoppen dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toezichtregime begroting 2021: repressief toezicht

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief (regulier) toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven uw begroting en de begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Desalniettemin maken wij ons zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Risicogericht en proportioneel toezicht

Wij voeren financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente een risicokleur (groen, geel, oranje) toegekend. Hierbij wordt onder meer gekeken naar het structureel resultaat in uw begroting, of uw gemeente over actuele

beheerplannen beschikt, of er taakstellingen zijn opgenomen en of uw gemeente veel risico's loopt op grondexploitaties. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹.

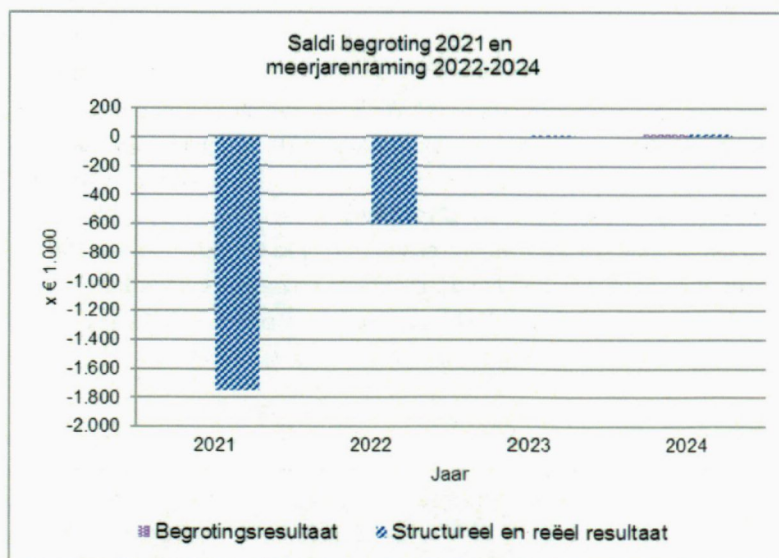
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2019	2020	2021
Risicokleur			

De risicokleur is de afgelopen jaren verslechterd en komt op basis van de begroting 2021 uit op oranje. De oorzaak hiervoor is dat zowel de begroting 2020 als de begroting 2021 niet structureel in evenwicht zijn. Nuancering hierbij is dat u vanaf 2021 structurele ruimte in uw begroting aanhoudt als structurele weerstandscapaciteit. Had u deze ruimte niet beklemd dan had dit een positief effect op uw structureel resultaat gehad. Risicovolle onderdelen in uw begroting blijven dat niet alle beheerplannen actueel zijn (waardoor de onderhoudslasten niet gebaseerd zijn op actuele beheerplannen), het hoge percentage dat naar gemeenschappelijke regelingen gaat (waardoor uw begroting minder flexibel is), de tekorten in het sociaal domein (waarbij het geraamde budget de afgelopen jaren tussentijds opgehoogd moest worden) en de nog te realiseren taakstelling Jeugd bij de GR DG&J. Hiertegenover staat dat (als gevolg van de verkoop Eneco) uw schuldquote is afgenomen en uw solvabiliteit is toegenomen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld, waarmee u voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Ook kunnen wij u aanbieden een financiële scan op te stellen, voor het geval u een beter inzicht wilt hebben in uw financiële huishouding. U kunt hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Overige opmerkingen

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2021 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2021-2024 hebben wij geconstateerd dat u geen rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2021. Alhoewel wij verwachten dat zeker in begin 2021 de corona-crisis nog invloed zal hebben begrijpen wij dat de daadwerkelijke effecten moeilijk in te schatten zijn. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2021 nauwgezet te blijven volgen.

Loonontwikkelingen

Wij hebben geconstateerd dat u de salarislasten in uw begroting 2021 niet indexeert. Doordat in de algemene uitkering de inkomstenkant wel is geïndexeerd, bent u in feite aan het bezuinigen. Bezuinigingen dienen concreet en ten minste op programmaniveau ingevuld te worden. Op basis van deze onderbouwing beoordelen wij of de bezuiniging concreet en haalbaar is. In aanloop naar de begroting 2022 zullen we hierover met u in gesprek gaan.

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) zeer van belang. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Wij hebben geconstateerd dat uw beheerplannen Wegen, Kunstwerken, Riolering en Water niet actueel meer zijn. Ambtelijk hebben wij vernomen dat er extra formatie is aangetrokken voor onder andere het actualiseren van de beheerplannen en dat u reeds gestart bent met het actualiseren van het beheerplan Riolering. Wij vragen u om uw beheerplannen zo snel mogelijk te actualiseren en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in uw begroting en meerjarenraming op te nemen.

Dividendderving Stedin

Uw gemeente is een van de aandeelhouders van netbeheerder Stedin en ontvangt ieder jaar dividend. Door diverse ontwikkelingen (waaronder een stijgende investeringsagenda in verband met de energietransitie) staat de financiële positie van Stedin onder druk. Stedin verwacht zodoende dat: "het bedrijfsresultaat over 2020 en 2021 zeer drastisch zal dalen, en dat er in 2021 en 2022 waarschijnlijk niet of nauwelijks dividend kan worden uitgekeerd." Als aandeelhouder

bent u hiervan op de hoogte gesteld via de aandeelhouderscommissie (AHC). Naar onze mening houdt u in uw begroting 2021 onvoldoende rekening met deze ontwikkelingen en raamt u een te hoog bedrag aan dividend. Het risico dat de dividenduitkering lager zal uitvallen is daarmee aanzienlijk. Wij vragen uw aandacht hiervoor en raden u aan om uw raming bij te stellen.

Aandachtspunten voor de begroting 2022

Rechtmatigheidsverklaring door het college

De rechtmatigheidsverantwoording verplaatst van de accountant naar het college. Uw college dient zelf een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen die opgenomen zal worden in de jaarrekening. Hiermee legt uw college verantwoording af over de naleving van geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening. De commissie BBV heeft een standaardtekst opgesteld voor de rechtmatigheidsverantwoording². Deze standaardtekst moet door u worden opgenomen in de jaarrekening. Op het moment van schrijven is nog niet duidelijk of de nieuwe regeling al ingaat bij het verslagjaar 2021. Wij adviseren u de ontwikkelingen te volgen.

Geen opschuivend sluitend meerjarenperspectief

Uw begroting 2021 is niet structureel in evenwicht maar de laatste twee jaren van de meerjarenraming wel. Hiermee heeft u aannemelijk gemaakt dat het evenwicht uiterlijk in 2024 hersteld wordt en komt u voor 2021 alsnog in aanmerking voor repressief (regulier) toezicht. Het is niet de bedoeling dat dit ieder jaar gebeurt, aangezien het herstel dan ieder jaar naar achteren doorschuift. Daarom verwachten wij dat u volgend jaar een sluitende begroting 2022 aanlevert dan wel structureel sluitende jaarschijven 2024 en 2025.

Tot slot

Wij verzoeken u om begrotingswijzigingen, die betrekking hebben op de begroting 2021, binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming naar ons toe te sturen.

Vermeld in uw correspondentie altijd het DOS-nummer dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

² <https://www.commissiebbv.nl/cms/view/57979239/rechtmatigheid>

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alblasterdam